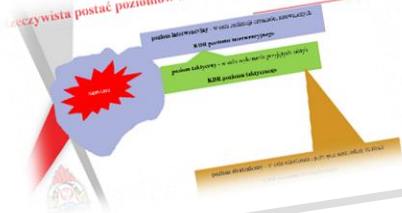

Szkoła Aspirantów Państwowej Straży Pożarnej w Poznaniu
11-12.12.2024r.

Wzrost postać poziomów kierowania działaniem ratowniczym:

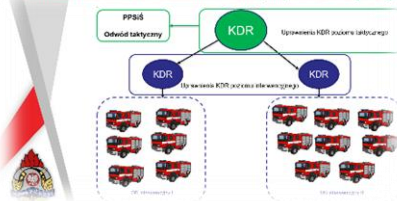
Struktura kierowania działaniem ratowniczym poziomem terytorialnym:

STRAŻ PAŃSTWOWA POŻARNA

Struktura kierowania działaniem ratowniczym poziomem taktycznym:

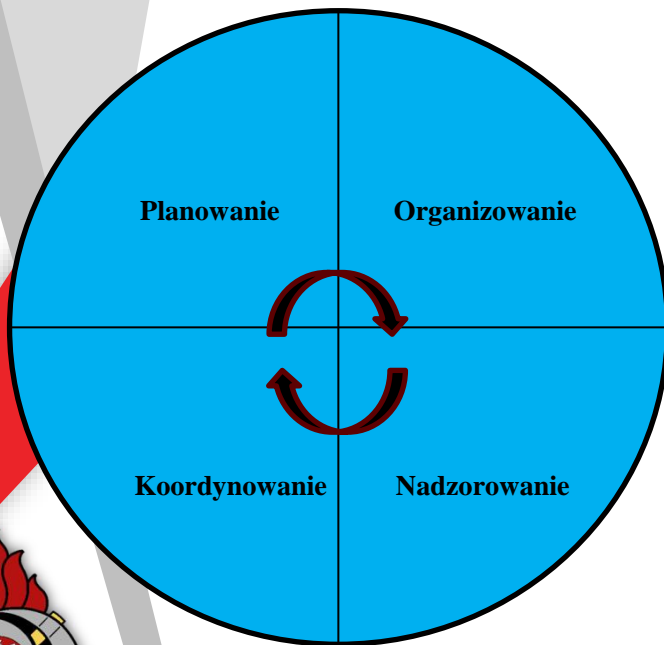

Szkolenie doskonalące z zakresu kierowania działaniem ratowniczym na poziomie taktycznym.

bryg. Przemysław Berus

KIEROWANIE DZIAŁANIEM RATOWNICZYM – ZAKRES POJĘCIOWY

Należy przez to rozumieć **planowanie, organizowanie, nadzorowanie i koordynowanie**, działań ratowniczych.

2. Kierujący działaniem ratowniczym, zwany dalej „kierującym”, kieruje działaniami sił i środków podmiotów ksrg i innych podmiotów uczestniczących w działaniu ratowniczym przez:

- 1) wydawanie rozkazów lub poleceń oraz **kontrolę ich wykonania**;
- 2) **nadzorowanie** realizacji zasad i procedur ratowniczych ujętych w planach ratowniczych;
- 3) ostrzeganie o rodzajach i zasięgu zagrożenia oraz ewentualnym stopniu ryzyka **planowanego działania ratowniczego**.

Pojęcia podstawowe

AKCJA RATOWNICZA

Pojmowana jest jako działania organizowane i kierowane przez Państwową Straż Pożarną”, „akcję ratowniczą organizuje i kieruje Państwowa Straż Pożarna”

(def., art. 7 ustawy o PSP)

DZIAŁANIE RATOWNICZE

Rozumiane jako każda czynność podjęta w celu ochrony życia, zdrowia, mienia lub środowiska, a także likwidację przyczyn powstania pożaru, wystąpienia klęski żywiołowej lub innego miejscowego zagrożenia”.

(def., art. 2. ustawy o ochronie przeciwpożarowej)

Nie posiada zdefiniowanego opisu potocznie stosowany termin „~~działanie ratowniczo-gaśnicze~~” w kontekście określania działań podejmowanych przez JOP.

Granice prawne sprawowania funkcji KDR

Zadysponowanie i dojazd do miejsca zdarzenia

/na tym etapie dysponent czyli dowódca zastępu, sekcji itd., nie posiada możliwości korzystania z uprawnień oraz praw KDR/

Brak zdolności korzystania z praw i uprawnień KDR

Przybycie na miejsce zdarzenia/objęcie funkcji KDR

/na tym etapie zgodnie z zapisami § 21 rozporządzenia funkcyjny ocenia okoliczności występujące na miejscu zdarzenia oraz zgodnie z zapisami § 21.1 obejmuje funkcję kierującego działaniem ratowniczym nabywając tym samym możliwość korzystania z praw i uprawnień KDR/

Zdolność do korzystania z praw i uprawnień KDR

Powrót do bazy lub wspomaganie działania innych służb i podmiotów.

Po wykonaniu wszystkich czynności w ramach działania ratowniczego oraz wypełnieniu zapisów § 21.2 rozporządzenia KDR **przestaje** pełnić funkcję władczą potwierdzając zakończenie działania ratowniczego, wracając do swojej pierwotnej funkcji czyli dowódcy danego pododdziału (zastępu, sekcji, itd.). Występując z funkcji KDR następuje również utrata zdolności korzystania z praw i uprawnień władczych.

Brak zdolności korzystania z praw i uprawnień KDR

Powyższe działania mogą mieć charakter zaangażowania JOP we wspomaganie np. trwających czynności oględzinowych na miejscu zdarzenia. Na tym etapie JOP nie posiadają uprawnień władczych, mogą jedynie wspomagająco być zaangażowane w usprawnianie działań organizowanych przez inne podmioty i służby.

Rzeczywista postać poziomów kierowania działaniem ratowniczym.

zagrożenie

poziom interwencyjny - w celu realizacji czynności ratowniczych

KDR poziomu interwencyjnego

poziom taktyczny - w celu wykonania przyjętych taktyk

KDR poziomu taktycznego

poziom strategiczny - w celu określenia i przyjęcia niezbędnej strategii

KDR poziomu strategicznego

Definicje podstawowe

Ilekroć w rozporządzeniu jest mowa o:

1) czynnościach ratowniczych:

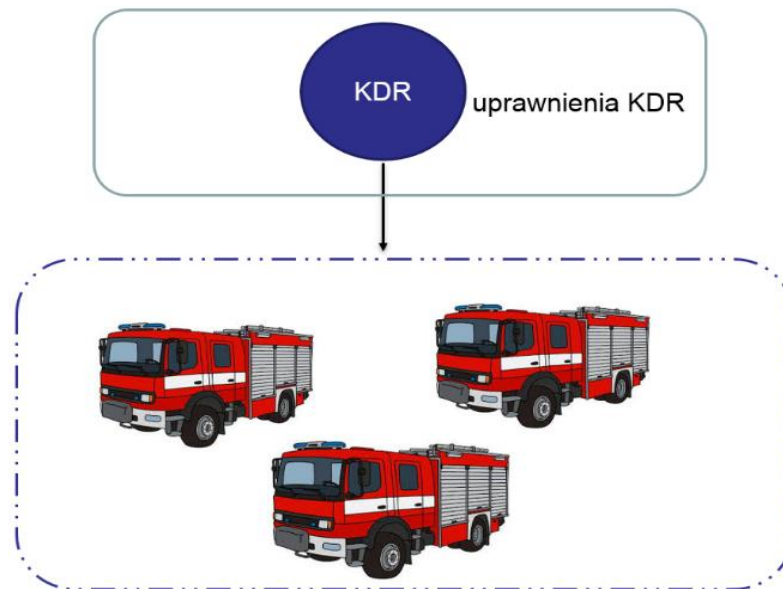
a) podstawowych – należy przez to rozumieć czynności wykonywane w poszczególnych dziedzinach ratownictwa przez wszystkich ratowników,

b) specjalistycznych – należy przez to rozumieć czynności wykonywane z użyciem sprzętu specjalistycznego przez odpowiednio przeszkolonych ratowników,

c) obszarze chronionym – należy przez to rozumieć obszar, w granicach którego, niezależnie od podziału administracyjnego, siły i środki podmiotu ksrg właściwe dla rodzaju zagrożenia przybędą do miejsca zdarzenia w najkrótszym czasie.

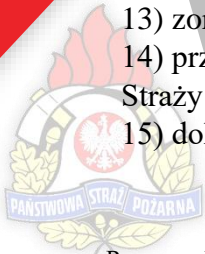

STRUKTURA KIEROWANIA DZIAŁANIEM RATOWNICZYM POZIOMU INTERWENCYJNEGO

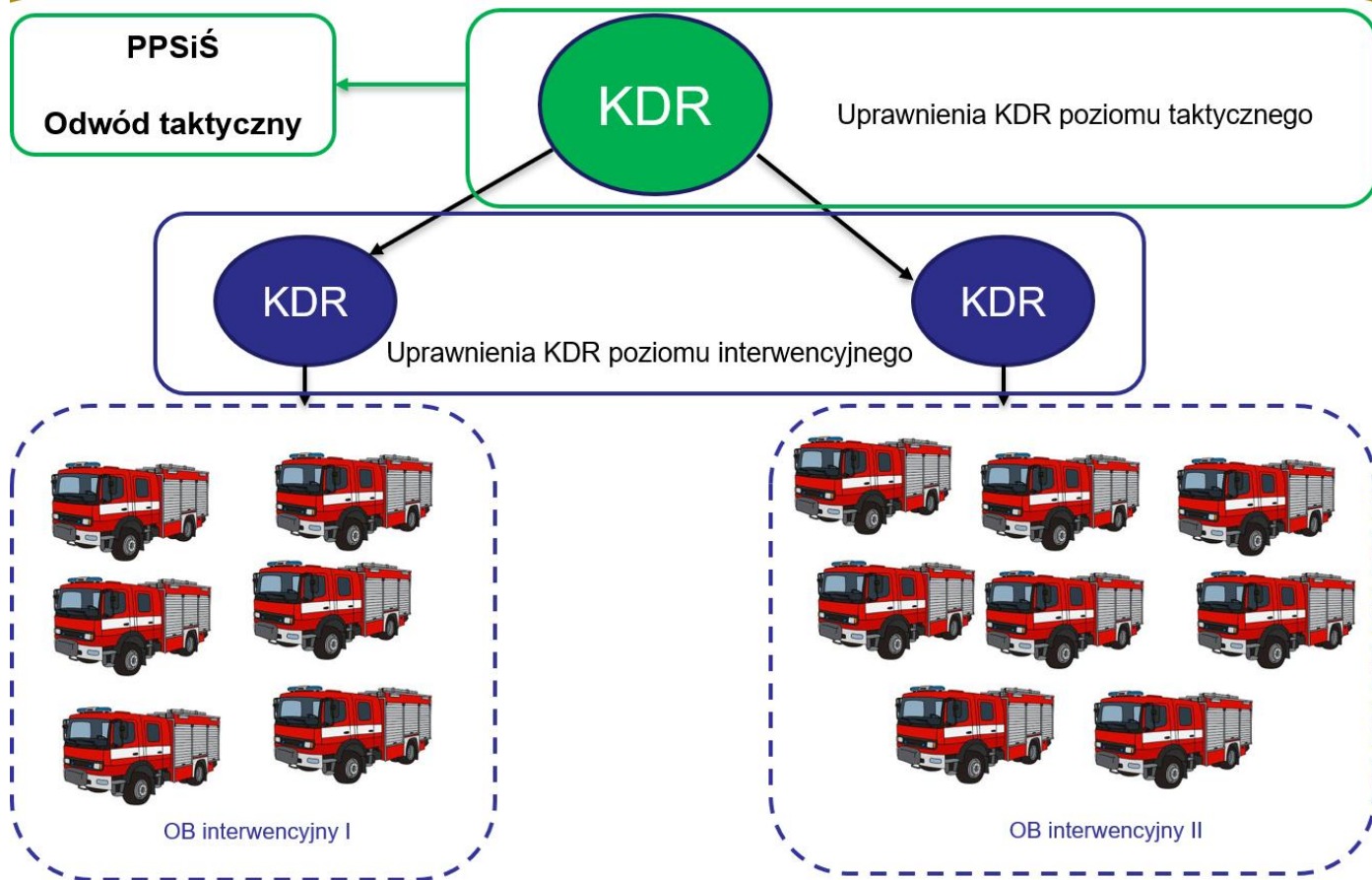

§ 27. 1. Kierowanie interwencyjne polega na:

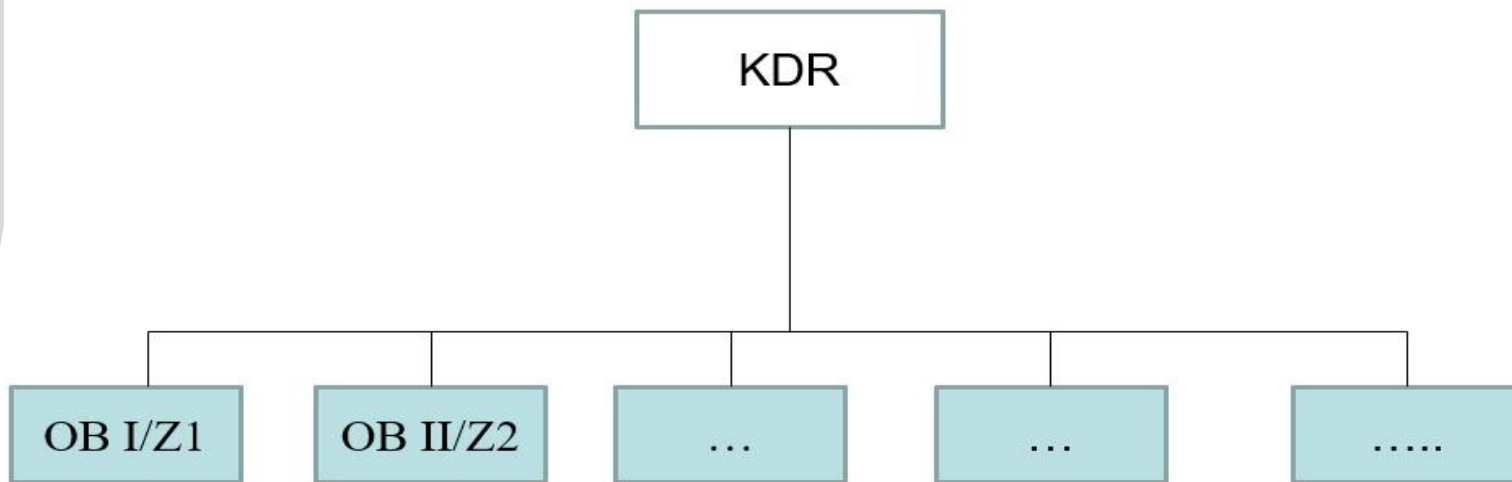
- 1) ustaleniu rodzaju zagrożeń oraz wyznaczeniu strefy zagrożenia;
- 2) **przydzielaniu zadań dla rot lub pododdziałów;**
- 3) ustaleniu sposobów i metod poszukiwania zagrożonych i poszkodowanych osób oraz wykonywaniu medycznych działań ratowniczych;
- 4) ocenie sytuacji i prognozie jej rozwoju w zakresie potrzeb zasobów ratowniczych;
- 5) zorganizowaniu ewakuacji ludności i zwierząt poza strefę zagrożenia;
- 6) zorganizowaniu dekontaminacji wstępnej;
- 7) analizowaniu czasu pracy poszczególnych zespołów w strefie działań ratowniczych, w tym czasu pracy w ubraniach ochronnych i sprzęcie izolującym drogi oddechowe ratowników;
- 8) nadzorowaniu skuteczności działania ratowniczego oraz zachowania bezpiecznych warunków jego prowadzenia;
- 9) organizowaniu łączności dla podmiotów ksrg biorących udział w działaniu ratowniczym;
- 10) analizowaniu zużycia sprzętu i środków gaśniczych, pochłaniających i neutralizujących;
- 11) współdziałaniu z koordynatorem medycznych działań ratowniczych i kierującym akcją medyczną;
- 12) zgłoszeniu zapotrzebowania na niezbędne siły i środki podmiotów ksrg;
- 13) zorganizowaniu wsparcia logistycznego;
- 14) przekazywaniu informacji o prowadzonych działaniach ratowniczych do stanowiska kierownika komendanta Państwowej Straży Pożarnej;
- 15) dokumentowaniu, według potrzeb, prowadzonych działań ratowniczych na miejscu zdarzenia.

Struktura kierowania działaniem ratowniczym poziomem taktycznym

Podział strefy działań na odcinki bojowe/przydzielanie zadań dla rot lub pododdziałów

Ze względów praktycznych kierującemu działaniem ratowniczym nie powinno podlegać więcej niż 8 dowódców niższego poziomu.
(Zasady organizowania działań ratowniczych 2013, rozdział. II pkt. 25)

§ 28. Przejmowanie kierowania działaniem ratowniczym.

1. Przejmowanie kierowania interwencyjnego, taktycznego lub strategicznego podlega zgłoszeniu do właściwego terytorialnie stanowiska kierowania oraz odnotowaniu w dokumentacji.
2. W przypadku przybycia na miejsce zdarzenia osób tej samej hierarchii, które powinny przejąć kierowanie działaniem ratowniczym, kierowanie działaniem ratowniczym przejmuje ta osoba, na której terenie własnego działania znajduje się miejsce powstania zdarzenia.
3. W zakładach, w których funkcjonują zakładowe służby ratownicze lub zakładowe straże pożarne, zasady uruchamiania i kolejność przejmowania kierowania interwencyjnego i taktycznego określają właściwe terytorialnie plany ratownicze.
4. Uruchomienie kierowania taktycznego lub strategicznego **nie powoduje ograniczenia obowiązków**, jakie spoczywają na osobach prowadzących odpowiednio kierowanie interwencyjne lub taktyczne.

§ 25. 1. Kierowanie taktyczne przejmują w następującej kolejności:

- 1) zastępca dowódcy jednostki ratowniczo-gaśniczej Państwowej Straży Pożarnej właściwej dla miejsca powstania zdarzenia;
- 2) dowódca jednostki ratowniczo-gaśniczej Państwowej Straży Pożarnej właściwej dla miejsca powstania zdarzenia;
- 3) oficer lub aspirant wyznaczony przez komendanta powiatowego (miejskiego) Państwowej Straży Pożarnej do kierowania w jego imieniu i na jego polecenie;
- 4) komendant powiatowy (miejski) Państwowej Straży Pożarnej.

2. Kierowanie taktyczne jest realizowane ze stałego lub ruchomego stanowiska dowodzenia, usytuowanego w miejscu umożliwiającym ocenę rozwoju sytuacji.

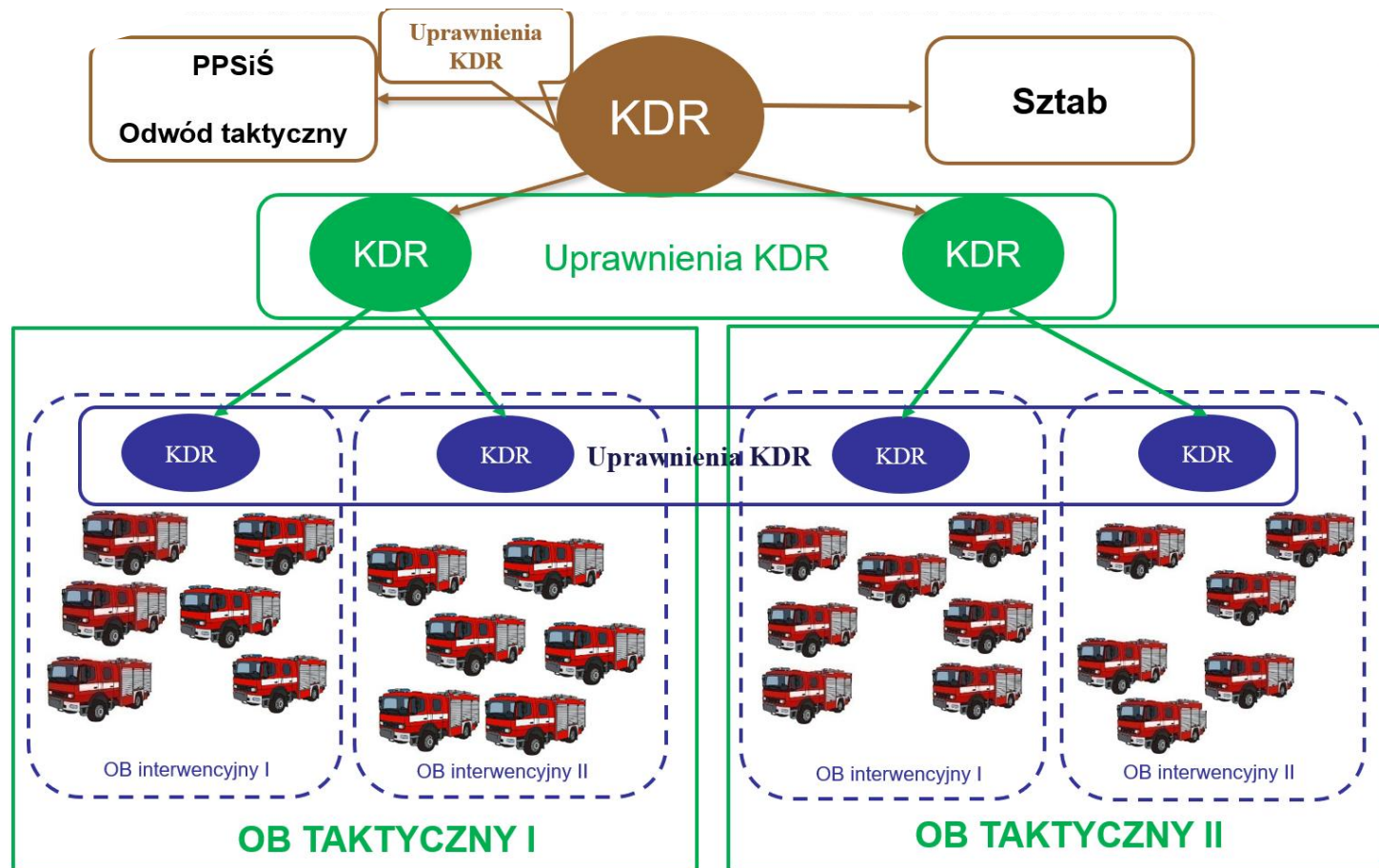
3. Kierowanie taktyczne może przejąć kierujący z poziomu strategicznego.

§ 27. 2. Kierowanie taktyczne polega na:

- 1) ocenie zagrożenia przez ustalenie jego charakteru i prognozowanie rozwoju;
- 2) **podziale strefy działań ratowniczych na odcinki bojowe i wyznaczeniu zadań dla kierujących tymi odcinkami;**
- 3) zorganizowaniu ewakuacji zagrożonej ludności i zwierząt poza strefę zagrożenia;
- 4) współdziałaniu z koordynatorem medycznych działań ratowniczych i kierującym akcją medyczną;
- 5) ocenie wielkości zapotrzebowania na siły i środki podmiotów ksrg;
- 6) wyznaczeniu miejsca kierowania działaniami ratowniczymi i jego oznakowaniu;
- 7) analizowaniu oraz likwidowaniu, ograniczeniu lub zwiększeniu strefy zagrożenia;
- 8) koordynowaniu zmian sił ratowniczych, w tym ich wprowadzaniu i wyprowadzaniu ze strefy działań ratowniczych;
- 9) zorganizowaniu wsparcia logistycznego;
- 10) nadzorowaniu skuteczności działania ratowniczego oraz zachowaniu bezpiecznych warunków jego prowadzenia;
- 11) analizowaniu i korygowaniu wydzielonej strefy działań ratowniczych;
- 12) organizowaniu punktów przyjęcia sił i środków podmiotów ksrg i innych podmiotów uczestniczących w działaniu ratowniczym;
- 13) **współdziałaniu ze środkami masowego przekazu lub wyznaczeniu rzecznika prasowego;**
- 14) zorganizowaniu łączności dla podmiotów ksrg uczestniczących w działaniu ratowniczym;
- 15) minimalizowaniu wśród ratowników skutków stresu pourazowego powstałego podczas działań ratowniczych;
- 16) dokumentowaniu według potrzeb prowadzonych działań ratowniczych na miejscu zdarzenia

Struktura kierowania działaniem ratowniczym poziomu strategicznego

§ 26. 1. Kierowanie strategiczne przejmują w następującej kolejności:

- 1) oficer wyznaczony przez komendanta wojewódzkiego Państwowej Straży Pożarnej do kierowania w jego imieniu i na jego polecenie;
- 2) komendant wojewódzki Państwowej Straży Pożarnej;
- 3) oficer wyznaczony przez Komendanta Głównego Państwowej Straży Pożarnej do kierowania w jego imieniu i na jego polecenie;
- 4) Komendant Główny Państwowej Straży Pożarnej.

2. Kierowanie strategiczne jest realizowane ze stałego lub ruchomego stanowiska dowodzenia, usytuowanego poza strefą kierowania taktycznego lub ze stanowisk kierowania, o których mowa w § 52.

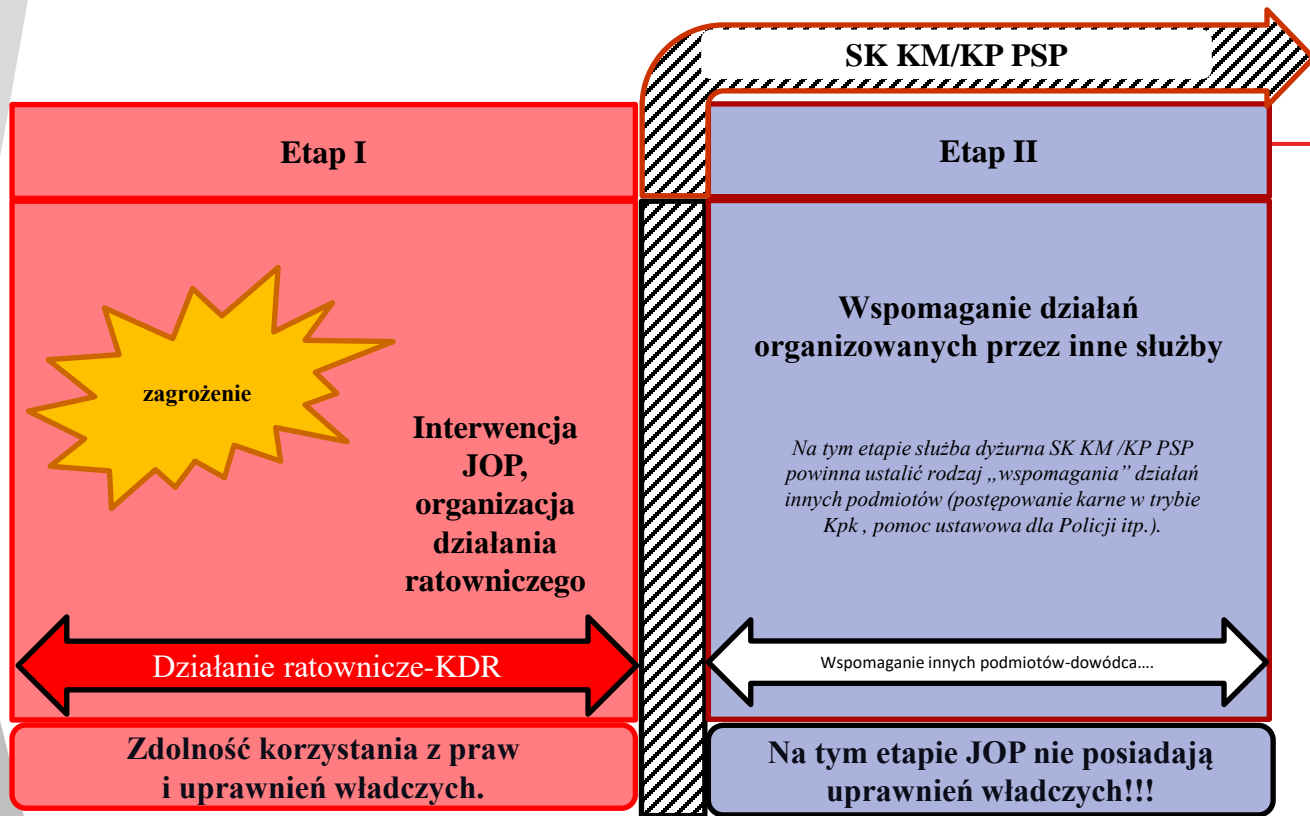
3. Kierowanie strategiczne podczas działań ratowniczych z wykorzystaniem batalionów centralnego odwodu operacyjnego może być prowadzone przez dowódcę odwodu operacyjnego na obszarze województwa.

§ 68. Podczas akcji ratowniczej, wuwzględniając poziom kierowania, kierujący działaniem ratowniczym lub dowódca odcinka bojowego:

- 1) rozpoznaje zagrożenia i informuje uczestników akcji o ich występowaniu;
- 2) w zależności od występujących zagrożeń lub ich braku określa rodzaj zabezpieczenia strażaka w wyroby służące zapewnieniu bezpieczeństwa lub ochronie zdrowia i życia, w szczególności odzież specjalną, sprzęt i środki ochrony indywidualnej;
- 3) wyznacza, oznakowuje i zabezpiecza miejsce akcji ratowniczej;
- 4) ustala sygnały i środki alarmowe oraz odwód do udzielenia natychmiastowej pomocy strażakom przebywającym w strefie zagrożenia;
- 5) egzekwuje przestrzeganie przez strażaków przepisów, zasad bezpieczeństwa i higieny służby oraz stosowanie środków ochrony indywidualnej;
- 6) kieruje do akcji ratowniczej co najmniej dwóch strażaków, wyznaczając spośród nich dowódcę, z zastrzeżeniem § 83;
- 7) rozpoznaje i ustala najbezpieczniejsze drogi odwrotu lub ewakuacji;
- 8) nadzoruje pracę strażaków w sprzęcie ochrony układu oddechowego, zgodnie z § 37 i § 38;
- 9) nadzoruje pracę strażaków oraz stan ich zabezpieczenia na stanowiskach szczególnie zagrożonych;
- 10) kontroluje, dla celów bezpieczeństwa, stan liczebny podległych strażaków, w szczególności przebywających w strefie zagrożenia;
- 11) organizuje, według potrzeb, pomiar czasu przebywania strażaków w strefie zagrożenia, z wykorzystaniem urządzeń do tego przeznaczonych lub kart pracy sprzętu ochrony układu oddechowego;
- 12) współpracuje z personelem technicznym nadzorującym poszczególne urządzenia i instalacje techniczne;
- 13) według potrzeb podejmuje działania mające na celu odłączenie obiektu od instalacji gazowej, cieplnej, wodociągowej, elektroenergetycznej, teletechnicznej;
- 14) niezwłocznie podejmuje działania mające na celu ograniczenie lub likwidację stwierdzonych bądź zgłaszanych zagrożeń życia lub zdrowia strażaków oraz innych uchybień w dziedzinie bezpieczeństwa i higieny służby;
- 15) do czasu ograniczenia lub likwidacji zagrożeń, o których mowa w pkt 14, zabezpiecza strażaków przed ich skutkami, a niesprawny sprzęt specjalistyczny lub środki ochrony indywidualnej wycofuje z użycia i skutecznie zabezpiecza przed ponownym wykorzystaniem;
- 16) w razie zagrożenia wybuchem stosuje wszelkie możliwe środki zabezpieczające przed skutkami wybuchu oraz ogranicza do niezbędnego minimum liczbę strażaków znajdujących się w strefie zagrożenia;
- 17) podejmuje decyzję o natychmiastowych poszukiwaniach zaginionych strażaków.

Etapy udziału podmiotów ratowniczych w zdarzeniach.

„EMERGENCY MANAGEMENT DURING HAZARDOUS TRAFFIC INCIDENTS PARTICIPATION OF FIRE PROTECTION UNITS (FPUS) IN CRIMINAL PROCEEDINGS CONDUCTED BY THE AUTHORITIES AFTER COMPLETION OF A RESCUE OPERATION”;

był mgr inż. Przemysław Beus, był dr inż. Artur Ankowski, Zeszyty Naukowe SGSP 2023 No 87, str. 319-320.

Wspomaganie działań innych podmiotów.

Art. 15. Kodeksu Postępowania Karnego, Obowiązki Policji i innych podmiotów w zakresie postępowania karnego

§ 2. Wszystkie instytucje państwowe i samorządowe są obowiązane w zakresie swego działania do udzielania pomocy organom prowadzącym postępowanie karne w terminie wyznaczonym przez te organy.

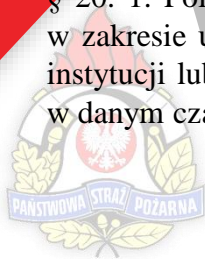
Art.15. Ustawy o Policji (Uprawnienia Policjantów).....

6) żądania niezbędnej pomocy od instytucji państwowych, organów administracji rządowej i samorządu terytorialnego oraz przedsiębiorców prowadzących działalność w zakresie użyteczności publicznej; wymienione instytucje, organy i przedsiębiorcy są obowiązani, w zakresie swojego działania, do udzielenia tej pomocy, w zakresie obowiązujących przepisów prawa.

ROZPORZĄDZENIE RADY MINISTRÓW z dnia 4 lutego 2020 r. w sprawie postępowania przy wykonywaniu niektórych uprawnień policjantów

Rozdział 6 Żądanie udzielenia niezbędnej pomocy oraz zwracanie się o niezbędną lub doraźną pomoc

§ 20. 1. Policjant żąda od instytucji państwowych, organów administracji publicznej oraz przedsiębiorców prowadzących działalność w zakresie użyteczności publicznej udzielenia niezbędnej pomocy przez osoby pełniące funkcje tych organów albo kierowników tych instytucji lub przedsiębiorców albo inne osoby upoważnione do podejmowania decyzji koniecznych do udzielenia żądanej pomocy lub w danym czasie dysponujące możliwościami jej udzielenia.

Dziękuję za uwagę.

Szkoła Aspirantów PSP

bryg. Przemysław Berus
adres e-mail: pberus@sapsp.edu.pl